

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vico d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 800
Letna naročnina L. 1.500
Letna inozemstvo L. 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XI. - Štev. 40

Gorica - četrtek 1. oktobra 1959 - Trst

Posamezna številka L 30

Sv. oče Janez XXIII. tržaškim vernikom ob proslavi temeljnega kamna svetišča Marije Kraljice in Matere

V soboto 19. septembra popodne ob 4h so na Vejni blagoslovili temeljni kamen za novo svetišče Marije, Kraljice in Matere, ki ga hočejo zgraditi v spomin na posvetitev ital. ljudstva Srcu Marijinemu. Blagoslovitev temeljnega kamna je opravil kardinal Lercaro. Ob tej priliki je sv. oče Janez XXIII. po radiu naslovil nadržanske vernike poseben govor, ki ga je takoj, ko je bil končan, vatikanska radijska postaja oddala tudi v slovenščini. V današnji številki prinašamo prevod tega govora. (Ured.)

SV. OČE TRZASKEMU LJUDSTVU

»Blagoslovitev temeljnega kamna svetišča, posvečenega v čast Marije Matere in Kraljice, kot spomin na posvetitev italijanskega naroda brezmadežnemu Srcu Marijinemu, vzbuja v našem srcu čustva veselja in ljubezni. Veseli smo, da smo navzoči pri tem obredu in da moremo nasloviti naš glas izbranemu zboru duhovščine in ljudstva, zbranemu okrog dveh odličnih članov svetega kardinalskega zbora in škofov pokrajin Treh Benečij, nam še posebej dragih in blizu.

Naša misel pa gre s posebnim čustvom mestu Trstu, ki stoji veličastno ob jadranskem morju s svojim čudovitim zalivom in Miramarom. V živem spominu nam je, saj smo skozi to mesto mnogokrat potovali na potih na bližnji Vzhod in tam smo opravili leta 1954 stoletni jubilej sv. Ignacija, leto nato, 3. septembra pa smo opravili tam prvokrat sv. mašo v čast sv. Pija X. ob priliki narodnega kongresa italijanske katoliške univerzitetne federacije. Se so žive v našem srcu besede, ki smo jih ob tej zadnji priliki naslovili tisti pozorni množici mladine, s katerimi smo podčrtali večno mladost apostolske oznanila in trajnost naukov velikih papežev, ki so bili pred nami, od sv. Pija X. do Pija XII. blaženega spomina.

In smo veseli, da se v tem mestu začne z gradnjo Marijinega svetišča, ki bo, zgrajeno na višavah nad morsk gladino, vse spominjalo na sladko vez posvečenja, s katero se je v Kataniji zaključil XVI. narodni evharistični kongres. Kot vidno dejanje vere in ljubezni, bo svetišče ostalo kot pečat obljub in poročstvo varstva nebeške Matere in Kraljice.

Ko izražamo pohvalo vsem, ki so zgradbo zamislili — v prvi vrsti vrednemu pastirju škofije —, in ki so prispevali, da bo uresničena, bi vam, ljubljeni sinovi, radi zaupali nekaj misli, ki so nam pri srcu.

MATERINSTVO MARIJE DEVICE

Današnji dogodek nima minljivega značaja, marveč ima svoj izvor in svoj pomen v globoki pobožnosti do svete Device, potrjeni po slovesni pogodbi. In ta pobožnost popolnoma odgovarja božji zamisli odrešenja. Prav zato, ker je mati Kristusova, je Marija tudi naša mati, kakor primerno pravi sv. Avguštin: »Ona je mati udov Kristusovih, ki smo mi, ker je z ljubeznijo sodelovala, da bi se verniki prerodili v Cerkvi.« (De Sacra virginitate, 6; ML 40,399).

V tem vzvišenem materinstvu Device je skrita razlaga vseh njenih veličin, ki jih liturgija in krščanska pobožnost povzema v naslovu Kraljice, da z njim označujeta mogočnost njene pripravnosti in da pokazeta, kako grede vse naše molitve skozi njene blagoslovljene roke.

S tem, da se preblaženi Mariji pozida to svetišče — ki se bo pridružilo drugim brezštevilnim po svetu, ki pojejo njeno čast —, se hočejo poveljevat vzvišene prednosti Nje, ki je Mati, ker je tvorno rodila glavo skrivnostnega telesa, duhovno pa njegove ude; Nje, ki je Kraljica, ki gane srce svojega Sina in poseduje srca ljudi. Ker pa sveta Devica živi in deluje samo za svojega Sina, zato, glejte, pobožnost do nje nujno vodi k našemu Gospodu Jezusu Kristusu. Zakaj posveti-

tev Njej pomeni gorečo, nepriključno, velikodušno posvetitev božjemu Odrešeniku, njegovemu nauku, njegovi Cerkvi.

ZA KREPOSTNEJSE ŽIVLJENJE

Castiti bratje in ljubljeni sinovi! Ko vas spominjamo na svete obveznosti, ki jih položite v blagoslovitev temeljnega kamna tega svetišča nalaga vsem, vas očetovsko vabimo, da po njih tudi vedno z veseljem in zvesto živite. Kar je bilo izrečeno z besedo, ne bo, o tem smo trdno prepričani, zanikano z deli in življenjem.

Zato trdno upamo, da se bodo ob tej priliki z novim ognjem vnele dobre duše, utrdili slabotni in se vrnili zašli spreobrnjeni; naj vsak zajema pri viru božjega življenja, ki je, Jezus Kristus, Sin božji in Sin Marijin, skrivnost prave sreče in dušnega miru, moči v skušnjavah, vdanosti v trpljenju; naj raste mladina — nam tako draga — v navdušenju za svete ideale in v obrambi svojih moči; naj hrani družine trdna pobožnost, vera in strah božji; naj odsejajo v vseh vrstah meščanske družbe krščanske kreposti, posebej še poštenost, odkritost in dober zglede.

To so želje, ki jih izročamo brezmadežnemu Srcu Marijinemu v trdnem zaupanju, da bo ona posredovala od Jezusa uslišanje in storila, da bo zaželeno svetišče vstalo kot simbol in pričevanje še nekega drugega svetišča, še bolj veličastnega in slovesnega, ki naj bi se dvigalo proti nebu kot blaženo gledanje miru, zgrajeno na živih kamnih, to je postavljeno na srca polnih vere in ljubezni, ki naj kličejo božjo dobroto nad ljubljeno Italijo.

V trenutku, ko se poslavljamo od vas, ljubljeni sinovi, nas prevzema čustvo izredne ljubezni, kakor da bi videli vašo obličja in na njih ostanke stare slave, današnjih zaslug, apostolskih podvigov drage nam tržaške škofije, posameznih škofov treh Benečij, goreče duhovščine in zvestega ter vernega ljudstva.

V dokaz zaprosenih milosti, pošiljamo iz srca vsem vam tam navzočim, vašim dragim domačim, in vsem, ki nas pobožno poslušajo, naš očetovski apostolski blagoslov.

STO LET ŠKOPIJSKEGA SEDEŽA V MARIBORU

Slovenski ordinariji in duhovniki na jubilejnih proslavah v Mariboru. — V prvi vrsti sedijo od leve proti desni: 4. msgr. dr. Lah, 5. msgr. dr. Srebernič, 6. msgr. dr. Držecnik, 7. msgr. Vovk, 8. msgr. Toroš, administrator novogoriški in koprski

Prva nedelja v septembru je bila določena kot dan zunanjih proslav za stoletnico, odkar je škof Slomšek prenesel sedež lavantinske škofije iz St. Andraža v Labodski dolini v Maribor na Spodnjem Štajerskem. To zgodovinsko dejstvo je znano in je bil objavljen o njem dovolj izčrpen članek v letošnjem Mohor. kalendarju. Zaradi izredne važnosti tega dogodka za versko in narodno življenje štajerskih Slovencev so letos hoteli dati posebno močan poudarek prvi stoletnici, odkar se je Slomšek kot škof preselil v Ma-

ribor. Na to so letos vse naše rojake v domovini spominjale Slomškove šmarnice, ki so jih v mesecu maju skoro povsod brali. Dosegli so tudi, da je civilna oblast nakazala potrebne kredite za obnovitev mariborske stolnice. Pravijo, da bodo prenovitvena dela zelo temeljita od zunaj in znotraj ter da bodo stala približno 20 milijonov din. Dela niso še končana in se še nadaljujejo.

Vendar je bilo glavno zunanje slavlje določeno za 6. sept. Ta dan so se v Mariboru zbrali vsi trije slovenski ordinariji, domači škof

Držecnik, ljubljanski škof Vovk in goriški ap. administrator msgr. Toroš. Prišla sta še krški škof Srebernič in zagrebški pomožni škof dr. Lah. Poleg teh so se slavja udeležili vsi dekani mariborske škofije (24), načelniki raznih redov v Sloveniji, mariborski kapitelj in številna duhovščina mariborske škofije in tudi iz sosednih škofij. V slovesnem sprevedu so šli iz škofijskega dvorca preko Slomškovega trga v stolnico, ki je bila že pred začetkom maše nabito polna; tudi na trgu pred cerkvijo je stalo ogromno ljudstva. Pred mašo sta škofa Držecnika sprejela deček in deklica, nakar je sledila sv. maša, ki jo je daroval Slomškov naslednik na mariborski škofovski stolnici dr. Držecnik sam. Ta je med mašo tudi pridigoval in v pridigi poudaril pomen Slomškovega dejanja, ko je prenesel škofijski sedež iz St. Andraža v Maribor. Ogromno dolguje slov. narod Slomšku zaradi tega, saj je s tem dejanjem Slomšek ustvaril iz prej narodno mešane lavantinske škofije enotno slovensko škofijo, kar je bilo največjega pomena za versko in narodni razvoj vernikov na Spodnjem Štajerskem. Ob koncu maše so se vsi Bogu zahvalili z veličastno skupno zahvalno pesmijo. Po maši so se v škofijskem dvorcu navzoči škofje in duhovniki fotografirali.

Drugi del proslav je bil popoldne pri M. B. na Ptujski gori. Tudi tukaj na tem romarskem kraju je bila cerkev premajhna za toliko množico. Pridigal pa je ljubljanski škof Vovk tako prepričevalno in navdušeno kot zna le on.

Splošno mnenje je, da so cerkvene slovesnosti v Mariboru tako dobro uspele, kot niso pričakovali tudi največji optimisti ne. Gotovo je, da so te slovesnosti po svoje pripomogle, da se je Slomškova svetniška osebnost bolj poudarila in da bo s tem proces za njegovo prištetej blaženim dobil novega zagona.

Po Hruščevem obisku v ZDA

Sovjetski prvak je zbudil veliko lepih upov na trajen mir. — Zavedel se je tudi, da je Bog nad nami. — »Vidim, da pod kapitalizmom ne živite ravno slabo.«

Najbolj zanimiv in pomemben obisk tega stoletja, katerega so milijoni ljudi s strahom in upom pričakovali, je za nami. Sovjetski ministrski predsednik Hruščev, čigar potovanju širom Združenih držav je ves svet z zanimanjem in radovednostjo sledil, je v zadnjih dneh svojega bivanja v Novem svetu obiskal pristno ameriško kmetijsko področje v državi Iowa ter glavni sedež ameriške jeklarske industrije, Pitsburg; od tu se je vrnil spet v Washington. Po dveh dneh zaupnih razgovorov z Eisenhowerjem v gorskem dvorcu Camp Davidu, je v nedeljo zvečer prvi sovjetski vladni načelnik, ki je kdaj stopil na ameriška tla, sedel na letalo T 114, ki ga je spet poneslo v Moskvo.

Mi smo zadnjič Hruščeva pustili pod toplim kalifornijskim soncem, ki se zdi, da je prijetno vplivalo na sovjetskega gosta. Nekateri so se namreč že bali, da se po incidentu z županom iz Los Angelesu, mislil resno vrniti domov, kakor je sam žugajoče namigoval. Toda v San Franciscu je prišlo do nepričakovanega preobrata tako v zadržanju Hruščeva

va kakor prebivalstva. Tu se je prvič pretrgal molk med sovjetskim gostom ter radovedno množico, ki ga je sprejela z gostoljubnim ploskanjem in napisi. To nenavado gostoljubje meščanov iz San Franciscu je Hruščeva vzpodbudilo, da je kot prefinjen poznavalec ljudske psihologije doumel, da je prišel njegov trenutek, da se približa množici, ki se je zbrala pred hotelom. Za trenutek se je izmaknil osebni varnostni službi ter se pomešal med ljudmi ob splošnem odobravanju in presenečenju ter zaskrbljenosti varnostnih organov. — To je bil njegov prvi neposredni stik z ameriškim ljudstvom, kjer je šlo preko običajne hladne radovednosti.

UJETEGA PTICA TOŽBA

Hruščeva je novo ozračje tako prevzelo, da je na mah pozabil na dogodivščino v Los Angelesu in nič več ni kazal kislega obraza in teženj, da se hoče vrniti domov. Do malo prej je stalno tožil, da ga varnostna služba in policija držijo zaprtega v kletki ali celici kot kakega jetnika ter da mu

iz varnostnih razlogov zabranjujejo, da bi prišel v preveč direkten stik z ljudstvom. — Hruščeva je najbrž najbolj vznevoljilo dejstvo, da se je ravno z delavskimi predstavniki, ki bi po marksističnem nauku morali biti njegova največja opora, najslabše razumel in najbolj srdito prepiral. Ko ga je predsednik pivovarskega sindikata vprašal, zakaj toliko ljudi beži iz komunističnih držav, mu je nevljudno odgovoril: »Odgovor iščite v vašem pivu.«

»Šele sedaj se čutim svobodnega,« je dejal v San Franciscu, do katerega ob slovesu ni štedil z najbolj laskavimi pohvalami. Izven programa je obiskal eno velikih trgovin s samopostrežbo. Ko je vstopil, so vsi uslužbenci in klijenti radovedno strmeli nanj, da so nekatere matere pozabile na svoje malčke v vozičku. Nekateri dolgi rok so priliko izrabili ter odnesli domov marsikatero stvar, ne da bi plačali. Zena sovjetskega premjera Nina Petrovna si je nabavila več stvari za svoje male vnuke, za skupno 150 dolarjev (93.000 lir).

(Nadaljevanje na 3. strani)

